

Nov 1913

Або
Спасибо
от

Брой 3.

Излиза седмично.
Годишенъ абонаментъ 5 лв. За 6 мѣсца — 3 лв. винаги предплатени.
Неплатени писма не се връщатъ.
Ръкописи назадъ не се връщатъ.
Абонаменти и суми за обявления се приематъ въ печатницата на
Караивановъ & Влаховъ — Плъвенъ.

Единъ брой 10 ст.

ИСТИНА

ПОЛИТИЧЕСКИ ВѢСНИКЪ.

СКРЪБНА ВѢСТЬ.

Настоятелството на благотворителното дружество за подпомагане на бѣдно болни „Св. Пантелеймонъ“, извѣстява на гражданите, че основателя на дружеството и неговъ дългогодишенъ председателъ

Д-ръ Стефанъ Козаровъ

е починалъ на 11 того, въ 4 часа послѣ обѣдъ въ София, отъ коременъ тифъ, която болестъ той придоби при борбата си съ холерата въ плъвенския окръгъ.

Миръ на праха му. — Богъ да го прости!

Плъвенъ, 12 октомври 1913 год.

Отъ настоятелството на д-ръ „СВ. ПАНТЕЛЕЙМОНЪ“.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ ОТЪ 1 ЯНУАРИ
Хотелъ Търговски — Плъвенъ.

също и една барака на гара Сомовитъ.
1—5 Споразумение Михаилъ Памиховъ.

УЧИТЕЛЬ по математика, предава на ученици и ученички отъ прогимназията.

УЧИТЕЛЬ по нѣмски предава частни уроци.

Споразумение — РЕДАЦИЯТА.

I-ва Плъвенска Текстилна Фабрика

„Кайльшка-долина“
Плъвенъ.

Приема младежи (момчета) за работници такачи, които ще бѫдатъ предварително на десетъ дневна подготовка бесплатно, следъкоето ще бѫдатъ приети за постоянни работници съ заплата.

Желающитъ да постѫпятъ трѣби:

I. Да сж навършили най-малко 15 год. възрастъ, за удостовѣрение на което трѣба да представятъ кръщено свидѣтелство.

II. Да сж завършили най-малко първоначално образование и да притежаватъ нуждното за това свидѣтелство.

III. Да представятъ свидѣтелство отъ градския лѣкаръ, че сж здрави и могатъ да бѫдатъ приети за работници.

Желающитъ да постѫпятъ за работници — такачи да се отнесятъ направо до управлението на фабrikата.

1—4

Разплата.

Разплата! Тъй викатъ всички у насъ днесъ, слѣдъ като приключихме войната. Народътъ, който храбро, побѣдоносно съ силата на свѣткавицата отъ Дунава се озова до стѣните на Цариградъ, днесъ е унизиенъ! Той е свѣтъ въ старить си граници, а поробения му братъ, за свободата на когото той дигна своя мечъ срѣщу азиатеца, остава пакъ подъ робство — подъ робство на гърци и сърби. Хайдушки, по старъ навикъ, Румъния пѣкъ заграби и зароби частъ отъ нашата татковина. Унизенъ и оскуренъ, той народъ се прибра въ своя домъ и като грѣмнатъ още не може да си даде отчетъ за случилото се.

Зло. Тъй ще Ви каже за положението на България днесъ всѣки срѣщнатъ. Че е зло, това е фактъ. Но разпаленитъ викатъ: разплата! Разплата съ

всички, които докараха погрома на България! Подъ сѫдъ виновниците!

Въ великитъ нещастия единъ сж мѫжествени — тѣ понасятъ по спокойно всичко, косто се е случило. Други ставатъ роби на чувствата си. Така е и съ народитъ. И тѣ имать своите темпераменти. Революцията е бѣльгъ на голъма распаленостъ. Често тя докарва още по голъми нещастия. Който съумѣе да бѫде спокоенъ въ голъмъ нещастия, той обѣщава да прояви храбростъ въ бѣдащи моменти. Това е и за народитъ.

Мѫжеството на българския народъ ще се прояви, както всѣкога до сега се е проявявало, въ неговото спокойствие, въ неговата трѣзвость. Не съ разгорѣцяване, не съ чувства, а съ умъ, трѣба да се въоржимъ!

Разплата! Но съ кого ще се

разплащаме ние? Ето въпроса. Съ виновниците! Но кои сж тѣ? Попитай демократите, тѣ ви казватъ това сж Даневъ, Гешевъ и Савовъ. Защо? Защото Даневъ и Гешевъ сж дѣржали слабо работата, вървали Русия, а Савовъ, защото пипналъ работата здраво! Умъ и чудо. Истината е, че и Малиновъ е билъ сжъ тѣй воинственъ както Савова. Попитайте пѣкъ хората около „земеделско знаме“, тѣ Ви казватъ, че виновника е народа, защото той на 1910 год., когато дружинките му казвали да ги избере, той не ги избралъ въ Великото Народно Събрание, кѫдъто щѣли да провалятъ чл. 17 и Балканскиятъ Съюзъ не щѣль да се създаде. Тѣй пише Александъ Димитровъ.

Значи разплата трѣба да стане съ народа, значи той е злото. Но тия хора искатъ пакъ неговата подкръпка. Защо? За да провалятъ чл. 17 и да нѣма вече Съюзъ. Но той вече не съществува, господи! Въ името на какво вие искате неговата подкръпка? Какво му обѣщавате? Кажете каква ще бѫде Вашата външна политика и тогава нардѣтъ, ако я удобри, че Ви даде своето довѣрие и ще Ви избере. Вие сте биле противъ всичка война. Прѣкрасно. Но тоя сѫщия нардѣтъ съ грямогласни ура на пети октомври миналата година като разяренъ лъвъ прѣсна турските войски и се овова подъ стените на Цариградъ! Народа, който бѣше способенъ да се бие най самоотвержено, който не искаше да знае че е неприятелски крушумъ, а лъвъ съ стрѣмглаво на ножъ*, народа, който накара нѣмците да се замислятъ да ли трѣба да се изхвърли щика отъ войската или да се засили, той народъ бѣше готовъ, бѣше подготвенъ за тая война. И тѣкмо чрѣзъ тоя народъ тя бѣше побѣдоносна. Но ако вие господи дружинари бѣхте противъ войната, защо до сега не бѣхте противъ въоржаването на нашата армия, за която редъ години се харчиха и харчатъ милиони? Не си кривете душата: не бѣхте ли Вие, който дадохте подкрѣпата си на демократите въ камарата за прокарване милиони сврѣхсмѣтни бюджети? Защо ги гласувахте и Вие? Защо? Кажете защо!

Не е тамъ злото: Не е нито въ Гешева, нито въ Данева, нито въ народа, както Вие казвате господи около „Земеделско Знаме“. Злото е, защото ние много бѣрзаме да постигнеме нашите далъчни идеали още до като не бѣхме се засилили. Кой

— За обявления се плаща: — за гармонд. редъ на I-ва стр. — 50 ст. на IV-та стр. — 30 ст. За повече публикации се прави особено споразумѣние. Съобщения, рѣкописи, както и всичко относящо се до вѣстника, се изпраща наadr: в. Истини — Плъвенъ.

Единъ брой 10 ст.

отъ Васъ нѣма да се съгласи съ настъ, че Македония — страната, дѣто нашитъ дѣди сж живѣли, страната, дѣто сж се родили учителите Св. Кирилъ и Методи, не е българска! И като такава тя трѣба да бѫде българска! Тежко ономува, който доброволно се откаже отъ оная земя, която е наша!

Въната трѣба да се обяви сълѣдъ десятки години по кѣсно. А до тогава България трѣбва да се развива икономически, народа да се възмогва!

Не сте ли Вие, господи дружинари, които, вотирайки сврѣхсмѣтните воени бюджети на демократите, ускорихте войната?

Разплата! Но съ кого? Съ народа ли, когото сочите като единичко зло или съ васъ, които бѣхте органи на демократите и ставахте мостъ, за да минатъ по него военолюбците и да тикнатъ България къмъ пропастъ!..

Народа, сжъ така трѣба, да се отврати и отъ Васъ, защото въ миналото Вие нищо не принесохте, а за бѫдещето мълчите. Умнитъ хора трѣба да иматъ славно минало и ясенъ погледъ на бѫдещето. Съ какво залъгвате народа? Съ това ли, че сте земедѣлъци съ по 400 — 500 декари земя и съ по 1 — 2 крѣчи въ селото и раздавате подъ лихва пари на прости дребенъ земедѣлецъ? Съ това ли, че като селски думбази Вие служите на всички партии и отъ врѣме на врѣме се крѣти съ името дружинари?

Отъ единъ долъ дрѣнки сте и Вие!

Не Вие, а народа, трѣба да се разплаща, както съ други така и съ Васъ! Чрѣзъ призрѣніе!

Вълчанъ Гаевъ.

Да се упомнимъ!

Както въ единъ организъмъ сълѣдъ катастрофата, той или загинва или почва единъ новъ животъ, често пѣти по силенъ отъ първия — така и съ българския народъ, сълѣдъ страшния покрусь прѣзъ юний, наставатъ дни на криза, сълѣдъ която: или ще възкръсне съ небивала мошь да посеме широкия друмъ на едно свѣтло развитие, или ще закрѣза да изчезне като културна страна.

Какво ще стане рано е да се прѣдрича, ала все пакъ първите симптоми свѣдоочатъ за едно възмогване. Факта, че още въ първите дни слѣдъ демобилизацията всички, даже и най-ливътъ течения заговориха еди-

найдумно, че българския гражданин, че войника туку що оставил върната си съпътница въ три упорки и жестоки войни – пушката, е бодър и се залавя присърдце за тихъ творчески животъ; факта, че когато вънкашни злосторници се опитаха да използватъ нещастието ни и името на народния трауръ се очакваше една вътрешна революция, а народа остана чужд на тия надежди затвърдява убеждението, че въ българина има здравото чувство на добрия стопанинъ, че той живът съ трезвия умъ на устойчивия гражданинъ и че знае кое кога тръбва да се прави.

Тия скъпи добродътели българина показва при Люле-Бургасъ, Булаиръ и Одринъ, той остана въренъ на себе си слъдъ 16 юни. Българина не е побъденъ! Сломени съ неговите кекашави дипломати! И днесъ: Сърби и гърци знайтъ че сръщуща щика на българския войникъ не се стои, но както въ Атина, тъй и въ България се надъватъ на дипломацията ни, на управниците ни.

Никой не ни е кривъ!

Поуката е скъпа, но дано е последна.

Бъдъщето, прочие, на България е въ нейното гражданство. Съумѣ ли то въ прѣстоящите политически дни да създаде закони за да гарантира по широко народовластие и ограничаване на лични амбиции; издигне на мощно своя истерзанъ гласъ за да се чуе въ него негодуванието накипъло въ редутите на Чаталжа, Султанъ тепе и Букова глава – върваме, че не е изгубено всичко.

Ако нещастието ни послужи за поука, ако то: освѣтено съ костите на стохилядна армия и съ страданията на още толкова инвалиди, които, като сънки ще сноватъ изъ тая потънала въ трауръ България, бди върху насъ – нашето бъдеще е гарантирано.

Подадемъ ли се обаче на суетни амбиции; увлечать ли се въ голъми пакъ български желания – нашето бъдеще е съмнително. То стои както комаржията е застанала прѣдъ шанса на своя заръ. А въ интересите на единъ народъ, съ бъдъщето на една нация не се играе назадъ.

Прочие, повече тръзвеностъ и по голъма скромность – и ний пакъ ще бѫдемъ онова което бѣхме; по голъмо политическо спокойствие и независимостъ и ний ще убоздаемъ амбиции и ще направимъ да възтържествува народното самоуправление.

Холерата.

Да дойдемъ сега до прѣдпазителъ мѣрки, които тръбва да вземе всѣки отъ насъ, за да може да се запази отъ холерата.

Прѣди всичко, както споменахъ и по-горъ паниката, която обзима населението въ холерните епидемии, крие въ себѣ съ голъма опасностъ; дѣйствително до сега никой човѣкъ не е получилъ холера отъ страхъ,

обаче страхъ кара човѣка често да постъпва нецѣлесъобразно; отъ страхъ човѣкъ напуска обикновения си начинъ на живѣене отъ страхъ прѣдпочита този или онзи начинъ на хранене, отъ страхъ взима излишни и даже врѣдни лѣкарства, съ които си развали стомаха и получава тъкмо противното отъ онова, което желае – става възприемчивъ за холерата. Ето за това първата мѣрка за личното прѣдпазване отъ холерата гласи: *Не бой се отъ холерата, понеже не е мѣжно да се прѣпазатъ отъ нея като испльняватъ слѣдующите наставления:*

1) Когато върлува холерата тръбва, по възможностъ, да се води редовенъ животъ. Отъ опитъ се знае, че всички разстройства на храносмилането благоприятствува за разболяване отъ холера. Заради това тръбва да се пазимъ отъ всичко, което причинява разстройство на смилането, като напр. прѣкаляване въ ядене и пиене и употребение на мѣжно смилаеми храни. Особено тръбва да се избѣгва всичко, което прѣдизвика диария и развали стомаха. Всѣка храна като мѣсо, млѣко, яйца, хлѣбъ, зеленчуци тръбва да се взима печена или прѣварена.

2) Не тръбва да се ядатъ никакви храни които излизатъ отъ кѣши въ която има холерно боленъ. Хранитъ, чрѣзъ които болестта може да се прѣнесе, като напр. прѣсни плодове, прѣсънъ зеленчуцъ, млѣко и пр. тръбва да се ядатъ само варени. Също тръбва да се постъпва и съ храни, които произлизатъ отъ заразени мѣста. Особено се прѣдупрѣждава отъ употребление на навареното млѣко.

3) Всѣка вода, която би могла да бѫде замърсена съ изпражнения, пикочи или други нечистотии, тръбва да се избѣгва най строго; да се пие колкото е възможно по-малко вода и, ако произхождението и е съмнително, тя тръбва да се изварява, а за подобреене на вкуса ѝ може да ѝ се капни една капка солна кислота. И водата за домашно употребление тръбва да бѫде беузупрѣчна и, въ слуяя на съмнение, изварява. Водата тръбва да се държи въ чисти сѫдове и да бѫде покрита. Като съмнителна тръбва да се счита водата на бунаритъ, които не съ достатъчно запазени отъ замърсяване, сѫщото и онай отъ баритъ, вадитъ и рѣкитъ. Особено внимание тръбва да се обрѣща на това, ѩо водата, съ която се чистятъ сѫдовете и се ператъ дрехите да не се излива близо до бунари или кладенци.

4) като пития могатъ да се употребяватъ само такива напитки, които съ били подложени на варене или достатъчно нагрѣване, каквито сѫ чай, кафе и пр.

5) Да се избѣгватъ всѣкакви храни и плодове, които докарватъ разстройство на стомаха, като неизрели овощия тѣлъ и недоброкачество храна и много студени пития.

Като причини на особено прѣдположени къмъ тежко заболяване отъ холера тръбва да си истъкне остритъ и хрониченъ алкохолизъмъ.

6) Спиртните пития не могатъ да запазятъ отъ холера и чрѣзъмѣрното имъ употребление може да докара разстройството на стомаха.

7) храните тръбва да се държатъ въ затворени сѫдове и да се пазятъ отъ омърсяване съ наськоими, прахъ и пр.

8) Да се избѣгва посъщението на кръмитъ и гостилиници храната да се взима у дома, а не по ресторантъ, кръмитъ, станциитъ и др.

9) Да не се излиза изъ кѣши на гладно сърдце, съ празенъ стомахъ, за да може сгомашниятъ сокъ да има постоянно киселина реакция.

10) Прѣпоръжва се умѣреностъ въ яденето и пиенето, да се избѣга простуда, особено на краката и корема.

11) Да се пази примѣрна чисто-

та на тѣлото: кѫпането не се запрѣщава; да се промѣняватъ по често долните дрехи, да се миятъ често ржѣтъ и лицето и да се плаќнатъ устата съ прѣварена вода. Съ нечисти ржѣтъ да не се докосва човѣкъ до устата, носа, храните и пишиетата.

12) Не бива да се посѣщаватъ чужди а особено съмнителни нужденици.

13) Въ кухнята, въ кѣщата, въ двора тръбва да се пази най-строга чистота. Особено внимание тръбва да се обвръне на заходите. Въ послѣдните да се излива всѣка захрана извѣстно количество варовито млѣко 1) частъ варъ полѣта съ 4 части вода).

14) Всѣки, който не иска да се изложи на зараза, тръбва да избѣгва посъщението на холерно болни, да не ходи въ кѣщи заразени отъ холера, освѣнь ако не го задължава службата му. Въ стаята на болния да не се употребява никакви храни и пития, нито пѣкъ да се пушчи. Много е опасно да се получаватъ като подаръкъ или да се купуватъ прѣдмети и дрѣхи, които сѫ служили на холерно-болни безъ да бѫдатъ тѣ обеззаразени.

15) Въ врѣме на холерата тръбва да се избѣгватъ всѣкакви мѣста дѣто ставатъ голѣми събрания отъ хора, каквито сѫ панаиритъ, пазаритъ, седѣнкитъ и пр.

16) Испражненията на болни отъ холера сѫ особено опасни и зацапаните съ тѣхъ дрѣхи и пранз тръбва веднага да се обеззаразятъ.

17) Всички лица, които сѫ дошли въ съприкосновение съ боленъ отъ холера даже съ кревата му или неговите дрехи, тръбва да обеззаразятъ ржѣтъ си и случайно оцапнатъ си дрехи.

18) Хлѣбътъ, разбира се, не може да се вари, обаче може чрѣзъ печене прѣди яденето да се обезврѣдятъ случаи, на попадналите въ руку му холерни зародиши. У насъ особено е това важно, като знаемъ по какъвъ небрѣженъ начинъ става приготовлението на хлѣба.

19) Както тръбва човѣкъ да се грижи за чистота на тѣлото си и дрѣхите, тѣй сѫщо тръбва да се грижи за жилището си, като прѣвътрява достатъчно. Всѣкакви кадения, парфюмации сърни пари и пр. не принасятъ никаква полза.

20) На голѣма опасностъ отъ заразяване се излагатъ онѣзи които, за да избѣгнатъ заразата напушта жилището си. Опасността отъ зараза на пѣтъ или чужда страна, при измѣнени условия за живѣене, е по-голѣма отколкото у дома при спазване на наставленията.

21) Най-голѣмо внимание тръбва да се обрѣща даже и на най-малките неразположения не само въ интереса на заболѣлия, но и въ интереса на окръжащите го. Жертвите отъ холерата не биха били толкова много, ако болестта би се узнала въ началото и ако биха се взимали веднага мѣрки за ограничението ѝ. Всѣко разстройство въ храносмилането би тръбвало да се цѣри отъ лѣкаръ.

22) Всѣки боленъ отъ холера може да стане огнище за разпространение на болѣстта. Заради това, болниятъ тръбва на всѣки случаи да се лѣкуватъ въ болница. Ако това не може да стане, то да се запрѣти всѣко не нуждно съобщение съ болния.

23) не се прѣпоръжча да се употребяватъ обикновено въ холерно врѣме възхваляните лѣчебни прѣдпазителни срѣдства.

Това сѫ мѣркитъ, които всѣки гражданинъ тръбва да вземи, ако иска съ сигурностъ да се запази отъ заболяване въ случай че холерата бѫде прѣнесена и въ България. Изпълнявате ли въ точностъ горѣзброените наставления, Вие можете да бѫдете сигурни, че ще се запазите отъ холерата. Не безъ право единъ французинъ е казалъ, какво „отъ холерата умиратъ само тѣ“

зи които искатъ“ като е разбиралъ онѣзи, които не изпълняватъ дадените имъ наставления. Съ личните прѣдпазителни мѣрки, съ мѣркитъ, които взиматъ дѣржавата, общините и хигиенически съвѣти азъ се надъвамъ, че ще може да се запазимъ отъ холерата. Ако ли пѣкъ ние имаме нещастието да ни посѣти холерата, то азъ ви заявявамъ отъ името на всички лѣкаръ, че българскиятъ лѣкаръ ще се хвърли въ борбата и съ достойнство и самопожертвуващо ще изпълни своя човѣшки и лѣкарски дѣлъ.

Изъ Людвигъ Нодо.

БЪЛГАРСКИЯТЪ ВОЙНИКЪ.

Подъ това заглавие френското сп. „La Revue hebdomadaire“ отъ 26 юлий е помѣстило на първо място една хубава монография отъ Лудовикъ Нодо. Талантливиятъ и симпатичниятъ френски воененъ кореспондентъ, найдордиятъ приятелъ на истината измежду всички воени кореспонденти и публицисти, дава въ нея характеристика на българския войникъ, а наедно съ това и на българина. Писана е прѣди войната съ гърцитъ и сърбитъ Въ нея авторътъ е съчеталъ онова, което прѣвѣме на войната съ турцитъ въ Тракия е видѣлъ, повѣривъ и изучилъ. Той нарича войната въ Тракия война „войниците“, защото главна и рѣшителна роля въ нея сѫ играли моралните качества на българския войникъ. Тия качества сѫ турнили край на рѣшителното поражение на турския войникъ, които се борилъ, освѣвънъ съ българския войникъ, още и съ неуредици. Другитъ участвали фактори туря на втора място, на такова място туря и материалитъ, прѣвъзходството на които не били всѣкога на страната на побѣдителятъ: „Истина, казва Нодо, българскиятъ генерали отначало сѫ водили тѣръдъ умно операции. Съсрѣдочуването на армиитъ, сѫ „шедиоръ“. Организирането обсадата на Одринъ, съ срѣдства ограничени, сѫ друго такова дѣло. Но изобщо българскиятъ генерали да постигнатъ по-голѣми успѣхи съ войски добре обучени и убѣдени въ нуждата да побѣдятъ.

Стимулътъ на войната. Побѣдите въ Тракия се дължатъ на духа и на ентузиазма, у българския войникъ. Тази война доказва, че и въ двайсетия вѣкъ може да се възпроизвадятъ народни маси така та съ радостъ да летятъ на бойното поле и да се срѣщатъ ужаситъ. Българитъ желаяли тази война. За тѣхъ тя била чаканъ частъ да изпълнятъ великиятъ народенъ дѣлъ – да освободятъ братята си и да прѣустроятъ България. И тѣ се готови да за нея отъ 35 години. Всѣки българинъ индивидуално тайлъ омраза къмъ турцитъ. Нѣма българинъ, който да ни си спомня за дѣда или баща убитъ отъ турцитъ до освобождението. Нѣма българинъ, който да нѣма клонъ отъ съмѣството си въ Македония, изложенъ отъ турцитъ. Нѣма българинъ, на когото братъ, синъ или внукъ да не е минавалъ границата и да не е размѣнялъ огънъ съ турцитъ. Нѣма българинъ, нѣма македонецъ, който да не оплаква съмѣтъта на роднина или на отвлѣчена своя близка. Нѣма българинъ, който да нѣма ясна прѣдстава за грозната слабостъ на турската управа, нѣяната непоправима похаба, нѣяната гнилостъ, енергия и нѣяната упадъкъ. Нѣма българинъ, българинъ, на който да не е проповѣдано, че турското владичество въ Македония е анархонизъмъ, е абсурдъ, е пороба на способния отъ най-малко способни. Българитъ мразили страшно своите врагове. Патриотизъмътъ, който ги вдъхновява въ началото на войната сътвѣтсвувалъ на осезателните видими, конкретни реал-

ности, които интересували всъко съмнение и всъко лице. „Този патриотизъм не бъде слъдователно, идеология: той бъде единъ видъ практиченъ, утилитаренъ патриотизъмъ, всаденъ въ сърдцето на всъко дълте, щомъ току стане на възрастъ да разбира ужасните разкази за башините си огнища“.

Българите знаели, че, като освоят Македония и Тракия, ще прокудят въ Азия една система на безгрижност и несигурност, единъ сръденъ вълкъ на мързелъ и на пръслъдване. Тъ не само ще подобрятъ участъта на своите братя и ще внесатъ заедно съ това редъ, методъ, цивилизация, но и ще взематъ обширни турски земи, на които единствено турското безредие пръчи да бядатъ между богатитъ, Българскиятъ войникъ се сражава съ съзнание.

Познавайки географното положение на страната, българите знаели, че тръбва да побъдатъ или да пропаднатъ. Едно ръшително поражение и турцитъ ще дойдатъ въ София Всъки българинъ бъль искрено и честно ръшени съ да похвъртува за тържеството на своето отечество. Чувството, което въодушевлявало войската, когато минала границата въ Тракия, не било това, което наричатъ треска, въторгъ. То било хладно ръшление, ентузиазъмъ безъ кръсъци и ръчи. То не било пръдизвикано отъ търбачи търговци на патриотизъмъ, нѣмало нищо у него, нито театралъ, нито демостративно. Никой нѣмало нужда да симулира пръдварително съ патриотични маходе, защото всъки, безъ дума да каже, бъль готовъ да умре и, ако нѣкой излизалъ гордо да говори, че ще умръ, подозиралъ бъль, че нѣма да стори това.

Като намира, че бъларинътъ, макаръ да е далъ християнство и просвѣта на други славяни, не е религиозенъ и като се спира накъсъ на възраждането и на ролята, която е играялъ въ него Пасий Хилендарски, Нодо, каза: „Войната въ Тракия бъде война на двѣ раси, на двѣ системи, на отмъщение, а не война на религии. се сражава не за Бога и, макаръ и да почитатъ царя си, не за царя: той се сражава само за народа си“.

Задружна слава. Има дълбока психична разлика между българина отъ 1913 г. и френеца отъ 1913 г. Бъларинътъ не гони, като френеца, лична слава. Той схваща славата въ колективна форма. Той само за едно ратува: да повдигне престижа на България. И отъ тая страна той прилича на извѣстна степень на японеца отъ 1904 г. Възможно е, че между началниците на българската войска извѣстни зависти, извѣстни несъгласици не веднъжъ да съ внасятъ една ослаба. Такива конфликти японските генерали всъкога съ игнориратъ. Между българските офицери и войници героизъмътъ всъкога е оставалъ скритъ и анонименъ. Мрать неда прославята собственото си име, но да услужатъ на народа и за успѣха на общото дѣло. Много войници се чудятъ, защо имъ даватъ орденъ за храбростъ, когато тъ просто съ изпълнили дълга си, като другите. Единъ учитель не приемът ордена.

На Надо правило силно впечатление, че пръвътъ цѣлата война офицеритъ малко внимание обръщали на на свойте лични подвиги. Можно можелъ да чуе отъ тъхъ анегдотични и епизоедични разкази отъ войната; малко разправяли за подвиги, въ които сами участвуващи; рѣдко се срѣщали разкази, въ които собствени имена се произнасяли. Войската е, която се сражава. Тя върши всичко. Когато се касае за значителни загуби, қазва се номера на полка. Ала кога прѣстои да се изнесатъ ползвѣ отъ войната съ благата, които ще донесе за страната, българските офицери били неизчертани. Тъ съ безпокойство гледатъ какво ще бѫде поведението на ве-

ликитъ сили; тъ цитували дипломатически текстове, говорили за статистика, история, демография, социология; тъ изчерпвали доста краснорѣчие да доказватъ, че България има право върху Одринъ, Родосто, Мидия, Солунъ, Битоля и пр... Българските военни, вдадени само въ великото народно дѣло, грижели се да направятъ това, което е нужно за да се свърши войната честито. Трагичните фази на сраженията били, споредъ тъхната оценка, само неизбѣжни срѣдства да се постигне прѣслѣдваната цѣль. Българскиятъ воененъ не е дилетантъ. Той не обича искуството само за изкуството. Въ неговиятъ практически и положителни очи войната е операция, която води къмъ благуване и богатство. Тя тръбва да възнагради най-добре..

Гаралели. Людовикъ Надо съпоставя българскиятъ войникъ съ японския, българина съ японеца, българския народъ съ японския. Самъ той нарича парадоксно сравнението на два народа, които Азия отдѣля въ цѣлото си продължение. Тия два народи никога не съ имали нѣкакви сношения, нѣкакво общение. Безъ да знаятъ, двѣтъ страни съ еволирани прѣвъз течението на вѣкове споредъ атавизма съвсѣмъ различно: едната Япония, е азиатска, езическа и феодална; другата, България е европейска, христианска и родно отечество на Кирилъ и Методий. При всичката разлика на причините и условията, двѣтъ тия раси, японската и българската, въ края на XIX и въ началото на XX вѣкъ се прѣобразуватъ едноврѣменно и по една идентична цѣль: проникватъ се отъ западната наука, събличатъ бърже съръдътъ си дрехи, възприематъ социалните наредби, начина на управата и цѣлата воена принадлежност на великите цивилизации народи. Япония взела конституцията си отъ Германия, България—отъ Белгия. И ако се прослѣди, какъ Япония и България постигнатъ прѣобразованията си, ще се констатира въ тъхната еволюция особено сходство, поразително толкова повече поради голъмътъ основни разлики, които изтичатъ отъ причини и нрави съвършено несходни.

Япония и България почти едноврѣменно се прѣдаватъ на съврѣменна култура; почти едноврѣменно създаватъ армии по европейски образецъ; почти едноврѣменно разпространяватъ между тѣмните селски маси първоначално образование; почти едноврѣменно създаватъ парламентарни правителства. Тъ минаватъ почти едноврѣменно прѣвъз периода на вътрѣшни съреси, проявени въ политически борби, политически убийства и пр. .

Япония и България въ края на XIX и въ началото на XX вѣкъ, за да се издигнатъ до нивото на великите цивилизации държави, подирили външни учители, външни опекуни, външни индустрии и външни капитали. Тъхните офицери, медици, учени, легисти се образуватъ, образуватъ се още въ първите европейски столици.

Япония и България всичко взематъ отъ Европа: пушки, вагони, топове, балони, автомобили. Бѣдни и амбициозни, и двата тия народи не могли да се помирятъ, че ги държатъ по-долу отъ тъхната стойност.

Тъ иматъ горещо желание да добиятъ печатъ, да се освободятъ отъ

своите трупове на невини статуи, жени и дѣца, избити отъ турски бацибозукъ, или отъ гръцки андарти. Разочаровани отъ своята инспираторка—Гърция—автономистите просятъ вече милост отъ България и искатъ всеопрощение на голъмътъ си грѣхове. Нашето правителство наистина е дало вече амнистията. Но, за ония гръцки шпиони и провокатори, върва се, че амнистията не бива да ги засегне. Тъ тръбва да отговарятъ прѣдъ сѫдътъ.

Новия държавенъ заемъ.

Министър на Финансите г. Тончевъ е сключилъ съ „Винеръ Банкъ Ферайнъ“ единъ 30—милионенъ авансъ заемъ съ 9%, al pari. Заемътъ, поради това, че е краткосроченъ и безъ емисионенъ курсъ, безъ комисионна и безъ всѣкакви задължения за покупки. Дѣйствително, на прѣвъз погледъ изглежда, че процентътъ 9 на % е твърдъ високъ, но като се знае, че Ав.-Унгария, която нито е прѣтърпѣла нѣкаква катастрофа, нито е воювала, склучи заемъ съ 7% много лѣсно е да се обясни, че ние не можемъ да го склучимъ на сѫщите условия. Отъ друга страна паричното тѣржище е много оскъдно и за туй, въ Англия даже, кждо шеконто не е надминавало 1 на % днесъ е 6%. И отъ трета—този заемъ е кратко сроченъ и има за цѣль прѣди всичко да намали както камбия, такъ и не официално сѫществуващето ажио.

Голъмиятъ държавенъ заемъ, който ще се склучи въ началото на годината, ще бѫде направенъ или въ Парижъ, или отъ Англо-Американските банки. Той не ще бѫде по-малъ отъ 600 милиона лева и ще послужи, прѣди всичко, за исплащане на реквизицията и др. държавни нужди. Отъ него ще бѫде исплатенъ и сега склучениятъ авансъ въ Виена.

* * *

Министър на Външните работи г. Генадиевъ е пристигналъ вече въ Парижъ. Посрѣдната твърдъ сърдечно отъ официалните власти на Франция г. Генадиевъ ще остане въ френската столица не повече отъ една седмица. По поводъ на неговото пътуване, сензационни листове, вдѣхновявани съ русифилски срѣдства, пустиха новината, че г. Генадиевъ взель цѣлъ милионъ лева, за да ги „прахосва“.

Очевидно и тукъ партизански бѣсъ на ония, които доведоха страната до пропастта, не ги оставя да прѣстанатъ да тѣржатъ за партийни цѣли съ народните ни задачи.

Ние не сме броили парите на г. Генадиева и не знаемъ точно защо той остава въ Парижъ. Не е мѣжно обаче да доловимъ за какви цѣли могатъ да бѫдатъ употребѣни такива суми, цѣли които, най-малко ние българитъ тръбва да разкриваме. Въ ония врѣмена, когато цѣлия европейски печатъ бѣ противъ настъпъ, когато жестокостите на гърци и сърби се прѣписваха само на българитъ—всички разбраха какъ умно съ дѣйствували нашите врагове. Но, днескашната опозиция, въпрѣки всички нещастия, неможе поне сега да бѫде по умна.

ХРОНИКА.

Изборите въ недѣла. На 27 того, въ недѣла ще се произведатъ селскосъвѣтници избори за общински съвѣтници въ цѣлото царство. Избори ще се прѣзоведатъ въ около 1840 селски общини.

Въ цѣлото царство, споредъ официални съвѣдения има 1940 общини (въ това число не влизатъ 42-те селски общини съ 484 села и 5 градове отстѫпени на Румъния.) Отъ тия общини, въ около 100 избори не ще се прѣзоведатъ: едно поради скорошното имъ разтуряне и друго,

поради вече произведени избори прѣди нѣколко дни.

Измѣнение формата на офицеритъ.

Министерството на войната е рѣшило да направи нѣкои измѣнения въ формата на облѣклото на офицеритъ. За да даде едно правилно разрешение на тоя въпросъ, министерството е поискало мнѣнietо на г. г. офицеритъ, както отъ дѣйствителната служба, така и ония отъ запаса на армията.

Уволнението на руските лѣнари.

Освободени съ отъ длѣжност всички руски лѣнари, приети прѣвъзъ на войната.

Подобрене на горитъ.

Поради липсата на държавенъ контролъ въ врѣмето на войната, много отъ горитъ у насъ съ били съчени безразборно и занемарени. Министерството на земедѣлието, въ желанието си да запази горитъ отъ изтѣрѣление, е поискало отъ лѣнничетъ свѣдения за нанесенитѣ врѣди на горитъ, и съобразно тѣхъ да нареди опазването и отреди мѣрките за подобрѣнието имъ.

Спирањето на дѣлъто противъ бивши министри.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ въ едно отъ послѣдните си засѣданія е уважилъ мотивите на министърския съвѣтъ по въпроса за спирањето на държавния процесъ до свикването на новата камара. Съгласно взетото рѣшение отъ В. К. сѫдъ, държавниятъ процесъ се спира за три мѣсека. Обвинителниятъ актъ, споредъ министърския съвѣтъ, е изтѣрѣленъ, до изтичането на този срокъ нѣма да се вржчи на обвиняемите бивши министри.

Изплащането на ринвизации.

По прѣложението на мѣръ-прѣдседателя, министърскиятъ съвѣтъ е постановилъ, що б. н. б. да приеме съ 80 на сто реквизиционните разписки и да открие за тази сума лихвенна текуща сметка за търговиятъ.

Плѣвенската Окр. Инспекция, извѣстява, че има вакантни 30 мяста за учители.

Учинъ-Долско Училищно Настоятелство
Плѣвенска околия.

ОБЯВЛЕНИЕ.

№ 4.

с. Учинъ-Долъ, 25.X.1913 год.

На 8 ноември 1913 год. отъ 8 ч. прѣдъ обѣдъ до 12 — въ помѣщението на Учинъ-Долската община, ще се произведе тѣръгъ съ явно налагане на эксплоатацията на училищната нива въ мѣстността „Цѣровина“, отъ училищното стопанство на Учинъ-Долското Основно Народно училище, състоящо се отъ 100 декари, споредъ специалните поемни условия за срокъ отъ 2 години начиная отъ 1-и Септември 1913 год. до 1-и Септември 1915 година.

Искания залогъ за право участие въ тѣръгъ е 5% отъ първоначалната цѣна.

Желаещите да взематъ участие въ тѣръгъ могатъ да видятъ тѣржните книжа всѣки присѫтственъ день и частъ въ училището.

Членове 11—12 отъ закона за обществените прѣдприятия съ задължителни за конкурентитѣ.

Прѣдседателъ: Д. Хитровъ.
Касиеръ-Отчетникъ: В. Найденовъ.

Карагайско Училищно Настоятелство
Плѣвенска околия.

ОБЯВЛЕНИЕ.

№ 14.

с. Карагай, 25.X.1913 година.

На 8 ноември 1913 год. отъ 2 до 5 часа прѣдъ обѣдъ ще се произведе тѣръгъ съ явно налагане на эксплоатацията на Училищната нива въ мѣстността „Биюкъ-Мише“, отъ училищното стопанство на Карагайското Основно Народно училище, състоящо се отъ 80 декари, споредъ специалните поемни условия за срокъ отъ 2 години, начиная отъ 1-и Септември 1913 г. до 1-и Септември 1915 год.

Първоначалната цѣна възлиза на 400 лева за

Една отъ най-модерно инсталираните въ ПЛЪВЕНЬ
ПЕЧАТНИЦИ, движуща се съ МОТОРНА СИЛА е на

Караивановъ & Влаховъ

Печати всичко. Цѣни умѣрени. Тя е единствената, която е снабдена съ модерни шрифтове и по количество разнообразни. Печати съ цвѣтни мастила.

КНИЖАРНИЦАТА НА СѢЩИТЕ, която се помѣщава срѣщу градския паметникъ, до хотел „Централъ“, продава всички видове ученически пособия, канцеларски принадлежности, търговски трафери, всѣкога голъми изложби и изборъ на художествени илюстровани карти и пр.

Цѣни износни.

Телефонъ № 119.

Съобщавамъ на Плѣвенските граждани и гражданики, любители на танца, че отъ 1-и Ноември откривамъ

КУРСЪ ПО

Танци и Пластика.

Курса ще трае 2 мѣсeca;

2 пъти седмично; ще бѫдатъ показани освѣнъ обикновенитѣ танци и полка мазурка, (мазуръ), кракавякъ, хиавата, венгерка и др. Курса ще се състои въ сълона на д-во „Съгласие“. Ще свири частъ отъ военната музика.

Плаща се 1-я мѣсецъ 15 лв.; 2-я 10 лв. предплатени.

Желающите да се отнасятъ до ръководителя курса

А. ХАЛАЧЕВЪ.

НОВО ОТКРИТОТО ДАМСКО АТЕЛИЕ

на

Челебиевъ & Георгиеви

което се помѣщава въ дюгена на Тачо Игнатовъ срѣчу магазинъ „ЕЛЕОНОРА“.

Изработка по най-модеренъ стилъ и най-новите журнали дамски костюми и за ученически форми.

За чистота и точна работа, за солидността и навръмената работа клиентите ни ще иматъ пълна гаранция.

На редовните ни клиенти правимъ значителни отстъпки.

Работа чиста бѣрза и ефтина —
само за реклата.

МОЯТЬ СТАРЬ

опитъ е и остава сѫщия, че нѣма по-добъръ сапунъ отъ познатия въ цѣлня свѣтъ.

= Sfeckenpferd Млѣченъ сапунъ =

марка дървено копче отъ Bergman & Co, Tetschen 1/4, за очистване луничите и получаване запазване нежна и мека кожа и бѣль цвѣтъ на лицето.

Парчето по 1.50 лв. може да се получи отъ всяка аптека, дрогерия, парфюмерия и отъ всички подобни магазини.

Сѫщо много добре е изпитанъ и млѣчния кремъ

Bergmanu „MANERA“

за запазване нежни, бѣли дамски рѣщи; получава се навсъкъдъ срѣчу

1 левъ въ тубусъ.

13—20

НОВА КНИГА

Съобщавамъ на либералитѣ, че излѣзе отъ печать брошурата

— „ЗАЩО СЪМЪ ЛИБЕРАЛЪ?“ —

отъ Борисъ Бѣлиевъ.

Тая книга е необходима за всѣки либералъ, който ще намѣри въ нея добра характеристика за всички у насъ партии.

Книгата съдѣржа послѣдния портретъ на Ш-фа г-нъ Д-ръ В. Радославовъ и има слѣдното съдѣржание:

1. Въведение.
2. Либерализъмъ и социализъ.
3. Русофилство и туркофилство.
4. История на Либералната партия.
5. Защо да съмъ демократъ; демократи.
6. Защо да съмъ народякъ; народяци.
7. Защо да съмъ социалистъ; социалисти.
8. Защо не съмъ цанковистъ; цанковисти.
9. Стамболисти.
10. Защо да съмъ радикалъ; радикали.
11. Янъшъ земедѣлски съюзъ.
12. Либералната партия.
13. Македонски въпросъ.
14. Армията.
15. Защо съмъ либералъ?

Прѣпоръжвамъ тая хубава брошурата на прѣдседателитѣ на дружинитѣ, да откупятъ отъ нея и да я прѣснатъ между членовете на своите дружини, още повече. брошурата, отъ 4 коли, е достъпна по цѣна — 40 ст.

Продава книжарницата Каравановъ & Влаховъ—Плѣвенъ.

Книгата е удобрѣна отъ централното бюро на Либералната партия.

Циментова фабрика „ЛЕВЪ“

Плѣвенъ.

Първа по родътъ и модерната си инсталация въ цѣлня Балкански полуостровъ.

„ПРОТЛАНДЪ“

Циментъ марка „ЛЕВЪ“ е известенъ и констатиранъ като единъ отъ най-добрите цименти Мѣстно производство. Прѣвъзходствува всички цименти, които се внасятъ въ Царството. Удобренъ за държавни постройки отъ Мин. на общ. сгради съ протоколъ отъ 6 май 1911 г.

Свидѣтелства отъ прочутия професоръ D-r Wilhelm Mihailis, Berlin и отъ F. L. Smidt Cie, Copenhagen.

Годишно производство 2000, двѣ хиляди вагони.

Доставя при износни цѣни I-во Българ. Д-во „ЛЕВЪ“ за фабрикация на циментъ и хидравлическа варъ — Плѣвенъ.

Въ Плѣвенъ се продава въ всички желязорски магазини.

16—20 Телеграфически адресъ: Д-во „ЛЕВЪ“, Плѣвенъ.

ИЛЮСТРОВАНИ КАРТИ.

Галерий—француска 1913, нѣмска, чешка, руска, българска и изгледи отъ Плѣвенъ.

Продава книжарницата Каравановъ & Влаховъ.

Дава се подъ наемъ единъ дюгенъ срѣчу Земедѣлческата Банка. Споразумение съ МАИОРЪ ШИШКОВЪ.

ПРОЧЕТЕТЕ ИНТЕРЕСНАТА КОМЕДИЯ СТОЛИЧАНКИ!

Когато на нашия дѣлниченъ животъ прѣзъ сълзите на наболѣлъ смѣхъ и когато Българския писател успѣе да извика тоя смѣхъ у насъ — тогава и за насъ ще настане онова обновление, що помни руската душа слѣдъ появата на:

„МЕРТВЫЯ ДУШИ“, „ГОРЯ ОТЪ УМЪ“ и „РЕВИЗОРЪ“.

Хуморътъ и иронията — най-добъръ извинителъ тия сълзи.

Кой отъ нашите писатели може да ни разсмѣе тѣй, че прѣзъ смѣха да протекатъ горчивитъ сълзи на пробудилото се съзнание?

АЛЕКО.

Бѣдния Алеко! Едва започна — и нашия животъ го прѣмахна.

Сега ние поднасяме на Българския читателъ СТОЛИЧАНКИ,

петоактна комедия отъ ИВАНЪ КИРИЛОВЪ, написана съ искреност и правота. Всѣки, който я прочете ще изпита сладкото чувство, че прѣживѣва душата, когато се изсмѣй прѣзъ сълзи на нашия дѣлниченъ животъ.

Цѣна 1 левъ

Продава книжарница Каравановъ & Влаховъ—Плѣвенъ.

печат. Каравановъ & Влаховъ—Плѣвенъ.